

**ШИНЭ СЭРГЭЛТИЙН БОДЛОГЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
ЭХНИЙ ҮЕ ШАТНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХЭРЭГЖИЛТИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАНИЛЦУУЛГА
(Эрүүл мэндийн салбар)**

Нэг. Үнэлгээний зорилго

"Шинэ сэргэлтийн бодлого" нь Монгол Улсын эдийн засгийн хараат бус, бие даасан байдлыг бэхжүүлэх, Коронавируст халдвар /КОВИД-19/-т цар тахлын эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хөгжлийг хязгаарлагч хүчин зүйлийг цаг алдалгүй шийдвэрлэж, "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогыг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх суурь нөхцөлийг бүрдүүлэх, эдийн засаг, дэд бүтэц болон төрийн бүтээмжийг сайжруулахад чиглэсэн 10 хүртэлх жилийн хугацаанд хэрэгжих дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөр юм. Энэхүү үнэлгээний зорилго нь хөтөлбөрийн эхний үе шатанд Эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны хэрэгжилтийг дүгнэх, цаашид авах арга хэмжээний санал зөвлөмжийг боловсруулахад оршино.

Хоёр. Үнэлгээний арга зүй

Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор баталсан "Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам"-ын 6.2 дахь заалтын дагуу үнэлгээг хийж гүйцэтгэлээ.

Гурав. Үнэлгээний талаар

Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 106 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Шинэ сэргэлтийн бодлого"-ыг хэрэгжүүлэх эхний үе шатны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт эрүүл мэндийн салбараас тухайлан хэрэгжүүлэх ажил тусгагдаагүй хэдий ч салбарын хэмжээнд хэрэгжүүлж байгаа, тухайн асуудалтай хамааралтай ажлуудыг нэгтгэн үнэллээ.

"Шинэ сэргэлтийн бодлого" нь Монгол Улсын эдийн засгийн хараат бус, бие даасан байдлыг бэхжүүлэх, Коронавируст халдвар /КОВИД-19/-т цар тахлын эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хөгжлийг хязгаарлагч хүчин зүйлийг цаг алдалгүй шийдвэрлэж, "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны

хөгжлийн бодлогыг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх суурь нөхцөлийг бүрдүүлэх, эдийн засаг, дэд бүтэц болон төрийн бүтээмжийг сайжруулахад чиглэсэн 10 хүртэлх жилийн хугацаанд хэрэгжих дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөр юм. Уг хөтөлбөрийн эхний үе шатны үйл ажиллагаанд хамаарах эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлж байгаа 18 арга хэмжээг нэгтгэн үнэллээ. Үүнд:

- Боомтын сэргэлтийн хүрээнд - 1
- Аж үйлдвэржилтийн сэргэлтийн хүрээнд - 2
- Хот хөдөөгийн сэргэлтийн хүрээнд - 2
- Ногоон хөгжлийн сэргэлтийн хүрээнд - 5
- Төрийн бүтээмжийн сэргэлтийн хүрээнд - 8

Эдгээрээс 7 үйл ажиллагаа 100%-ийн хэрэгжилттэй, 2 үйл ажиллагаа 90%-ийн хэрэгжилттэй, 3 үйл ажиллагаа 70%-ийн хэрэгжилттэй, 3 үйл ажиллагаа 50%-ийн хэрэгжилттэй, 3 үйл ажиллагаа 30%-ийн хэрэгжилттэй, салбарын хэмжээнд хэрэгжилтийн дундаж хувь 73,8% байна. Үнэлгээгээр 50%-аас доош гүйцэтгэлтэй ажил 6 байгаа ба энэ нь 33%-ийг эзэлж байна. 50%-иас доош гүйцэтгэлтэй дараах үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх шаардлагатай байна. Үүнд:

1. Боомтын сэргэлтийн хүрээнд: Шаардлагатай боомтуудад байгалийн голомтот халдварын болон КОВИД-19 халдварын лаборатори байгуулах, үйл ажиллагааг хангах ажил төлөвлөгдсөн. Уг үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхээр дараах ажлууд хийгдсэн байна. Үүнд:
 - Өмнөговь аймгийн Гашуунсухайт боомтод Молекул биологийн суурин лаборатори (КОВИД-19-ын нуклейн хүчил ялгах, полимеразын гинжин урвалын)-ийг шинээр байгуулж аймгийн ЗДТГ болон хилийн боомтын санхүүгийн дэмжлэгтэйгээр ашиглалтад оруулсан. Тус лаборатори нь өдөрт дунджаар 800 орчим хүнд шинжилгээ хийх хүчин чадалтай.
 - Шуурхай удирдлагын нэгжгүй 13 аймагт нэгж байгуулах, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангах чиглэлээр ДЭМБ-ын Монгол Улс дахь суурин төлөөлөгчийн газартай хамтран ажиллаж, 7 нэр төрлийн 500 орчим сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийгдсэн.
 - Дархан-Уул, Дорноговь, Дорнод аймагт Зоонозын өвчин судлалын төв байгуулах, Баян-Өлгий аймгийн Цагааннуур, Дорнод аймгийн Хавирга, Увс аймгийн Боршоо, Сэлэнгэ аймгийн Алтанбулаг, Дорноговь аймгийн Замын-Үүд, Ханги, Өмнөговь аймгийн Гашуунсухайт, Шивээхүрэн, Сүхбаатар аймгийн Бичигт хилийн боомтод тандалтын нэгж байгуулах үндэслэл, танилцуулга,

санхүүжилтийн тооцоог хийсэн. “Орон нутагт зоонозын өвчин судлалын төв, Хилийн боомтод тандалтын нэгж байгуулах тухай” Засгийн газрын тогтоолын төсөл, танилцуулга, шаардагдах төсвийн тооцооллыг хийж холбогдох яамдаас санал авсан боловч тус арга хэмжээ нь Эрүүл мэндийн сайдын багцын 2023 оны төсөвт тусгагдаагүй тул буцаагдсан. Улмаар 2024 онд Дархан-Уул, Дорнод, Дорноговь, Төв аймагт 33 орон тоо бүхий “Зоонозын өвчин судлалын төв” болон хилийн 12 боомтод 8 орон тоо бүхий “Тандалтын нэгж”-ийг тус тус байгуулж, Ховд, Увс, Өмнөговь, Дундговь, Архангай аймгийн “Зоонозын өвчин судлалын төв”-д барилга, байгууламж барихад шаардагдах урсгал болон хөрөнгө оруулалтын зардлыг шийдвэрлэх тогтоолын төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр 2022 оны 11 дүгээр сарын 08-ны өдрийн 1А/5053 дугаар албан бичгээр ЗГХЭГ-т хүргүүлээд байна.

2. Аж үйлдвэржилтийн сэргэлтийн хүрээнд: Адууны дайвар түүхий эдийг экспортлох, импортлох үеийн хорио цээр, мал эмнэлэг, ариун цэврийн шаардлагын тухай протоколыг Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улстай байгуулах ажил төлөвлөгдсөн. Уг ажлын хүрээнд эрүүл мэндийн салбараас дараах ажлууд хийгдээд байна. Үүнд:

- Монгол Улсын Шадар сайдын 2022 оны 30 дугаар тушаалаар “MNS 6648:2016, Хүнсний бүтээгдэхүүний сав боодлын шошгололтод тавих шаардлага стандартад нэмэлт өөрчлөлт оруулах” ажлын хэсгийг баталсан. Тушаалын дагуу Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны “Хүнсний сав, боодлын нүүрэн хэсэгт шим тэжээлийн мэдээлэл байршуулах” зааврыг шинэчлэн боловсруулж, төсөлд санал авахаар ХХААХҮЯ, МХЕГ, ШУТИС, СХЗГ, ШӨХТГ, МХХ зэрэг 6 газарт 2/2018 дугаар албан бичиг хүргүүлж ирүүлсэн саналыг нэгтгэж танилцуулсан ч уулзалтын шийдвэрээр манай орны хувьд хүнсний бүтээгдэхүүний нүүрэн хэсэгт шим тэжээлийн мэдээллийг заавал байршуулан мөрдүүлэх нөхцөл бүрдээгүй, цаг хугацааны хувьд болоогүй байгаа ба бусад хууль эрх зүйн зохицуулалтыг давхар зохицуулж байж эхлүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн тул хойшлуулах санал гаргасан болно. Мөн "Хүнсний сав боодлын шошгололтод тавих шаардлага" MNS 6648:2016 стандартад нэмэлт өөрчлөлт оруулах ажлын хүрээнд Стандарт хэмжил зүйн газартай хамтран ажиллаж, Хүнсний стандартын техникийн хорооны хурлаар тус стандартад тусгагдсан хүнсний бүтээгдэхүүний шим тэжээлийн мэдээллийг шошгонд байршуулж болно гэснийг заавал байршуулах болгож

өөрчлөх асуудлыг хэлэлцэж олонхийн саналаар дэмжигдээгүй ба хойшлуулах санал гарсан.

3. Ногоон хөгжлийн сэргэлтийн хүрээнд: Усны нөөцийг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах бодлого хэрэгжүүлж, хүн амыг эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ундны усаар хангаж, үйлдвэрлэл, хөдөө аж ахуйн ус хангамжийг сайжруулж, нөөцийн хуримтлал бий болгох ажил төлөвлөгдсөн. Уг ажлын хүрээнд эрүүл мэндийн салбараас дараах ажлууд хийгдээд байна. Үүнд:
 - Ундны ус, ариун цэврийн байгууламжийн аюулгүй байдлын төлөвлөгөөг боловсруулж, улсын хэмжээнд хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд 2022 онд Орхон аймгийн Жаргалант сум, Архангай аймгийн Эрдэнэмандал, Тариат, Өндөр-Улаан сум зэрэг 4 газрын ундны усны аюулгүй байдлыг төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хөндлөнгийн аудит, ус хангамжийн тогтолцоонд эрсдэлийн үнэлгээ хийж, төлөвлөгөөний төслийг боловсруулан ус хангагч байгууллагын ажилчдад талбарын дадлага ажил зохион байгуулан ажилласан.
4. Ногоон хөгжлийн сэргэлтийн хүрээнд: Нийгмийн үйлчилгээний зориулалттай барилга байгууламжийг барихад эрчим хүчний хэмнэлттэй, саарал усыг дахин ашиглах технологийн шаардлагыг хангах ажил төлөвлөгдсөн. Уг ажлын хүрээнд эрүүл мэндийн салбараас дараах ажлууд хийгдээд байна. Үүнд:
 - Эрүүл мэндийн салбарт АХБ-ны дэмжлэгтэй “Эмзэг бүлгийн хүн амын эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр” төсөл хэрэгжиж байна. Энэ төслөөр Улаанбаатар хотын Хан-Уул, Чингэлтэй дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, Увс, Ховд аймгийн нэгдсэн эмнэлэг, 10 өрхийн эрүүл мэндийн төв (Баянзүрх дүүргийн 2, Сонгинохайрхан дүүргийн 1, Чингэлтэй дүүргийн 2, Хан-Уул дүүргийн 3, Баянгол дүүргийн 2), 6 сумын эрүүл мэндийн төв (Архангайн Эрдэнэмандал, Булганы Дашинчилэн, Дорноговийн Эрдэнэ, Хөвсгөлийн Тариалан Ринчинлхүмбэ, Өвөрхангайн Баян-Өндөр), Үндэсний түргэн тусламжийн төвийн барилгын ажил 2019-2029 онд хийгдэнэ. Эдгээр барилгуудыг барихад “нүүрстөрөгчийн хийн ялгарал багатай технологи” (LCT–Low carbon technology) нэвтрүүлэх бөгөөд энэ чиглэлээр Японы “Azusa Sekkei” компанитай зөвлөх үйлчилгээний гэрээ байгуулан ажиллаж байна. Azusa Sekkei ХХК нь 2022 оны 6 дугаар сард ХУД-ийн Нэгдсэн эмнэлэгт, 10 дугаар сард ХУД-ийн 14-р хорооны ӨЭМТөвийн газар дээр ажиллаж, барилгын иж бүрэн зураг төсөлтэй танилцан LCT барихтай холбоотой ажлын зураг,

техникийн тодорхойлолтыг боловсруулан зурган дээр техникийн шаардлагуудыг сайжруулж, тендерийн баримт бичигт тусгах шаардлагуудыг эцэслээд байна.

5. Ногоон хөгжлийн сэргэлтийн хүрээнд: Хүрээлэн байгаа орчны аюулгүй байдлыг хангах, хүн амын эрүүл, аюулгүй амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилгоор байгаль орчны хяналт, шинжилгээ, үнэлгээг боловсронгуй болгон хэрэгжүүлэх ажил төлөвлөгдсөн. Уг ажлын хүрээнд эрүүл мэндийн салбараас дараах ажлууд хийгдээд байна. Үүнд:

- 2022 оны 04 дүгээр сард ГССҮТ, ХСҮТ, ЭХЭМҮТ, ЗӨСҮТ, НЭМҮТ зэрэг байгууллагын төлөөлөл оролцсон Эрүүл мэндийн нөлөөллийн үнэлгээний үйл ажиллагааны явц, хяналт, үр дүн, тайланд дүгнэлт өгөх үүрэг бүхий зөвлөлийн Анхдугаар хуралдааныг зохион байгуулсан. Зөвлөлийн хуралд Эрүүл мэндийн нөлөөллийн үнэлгээний хууль эрх зүйн орчин, Эрүүл мэндийн салбар хийгдсэн нөлөөллийн үнэлгээний танилцуулга, тулгамдаж буй асуудлыг хэлэлцсэн. Уг хурлаар Эрүүл мэндийн нөлөөллийн үнэлгээний журам батлах тухай Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн А/539 дүгээр тушаалыг шинэчлэн боловсруулах шийдвэр гарснаар шинэчилсэн журмын төслийг боловсруулсан ба санал авч, батлуулахаар ажиллаж байна.

6. Төрийн бүтээмжийн сэргэлтийн хүрээнд: Төрөөс үзүүлэх үйлчилгээг цахимжуулж, төрийн хүнд суртлыг бууруулах ажил төлөвлөгдсөн. Уг ажлын хүрээнд эрүүл мэндийн салбараас дараах ажлууд хийгдээд байна. Үүнд:

- Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанарт хөндлөнгийн хяналт хийх болон Эрүүл мэндийн байгууллагад магадлан итгэмжлэл олгох үйл ажиллагааг зохион байгуулах ажлыг Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 22.6 дахь заалтад нэмэлт, өөрчлөлт оруулснаар Мэргэжлийн нийгэмлэг, холбоод, төрийн бус байгууллагаар гүйцэтгүүлэх нөхцлийг бүрдүүлэхээр судалгаа гаргаж ЗГХЭГ-т 2022 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдрийн 1а/4559 тоотой хүргүүлээд байна.

Шинэ сэргэлтийн бодлогыг 2022 оноос хэрэгжүүлэхээр батлагдсан бөгөөд зарим үйл ажиллагаа нь Эрүүл мэндийн яамны төлөвлөгөөнд тусгагдсан бөгөөд хэрэгжээд явж байна. Харин зарим үйл ажиллагаа нь Шинэ сэргэлтийн бодлогод шууд хамаарахгүй ч салбарын хэмжээнд тухайн үйл ажиллагаанд хамаарах арга хэмжээг тусгасан. Тухайлбал, Аж үйлдвэржилтийн сэргэлт хэсгийн Зорилт 3.5-д

“Хөдөө аж ахуйн түүхий эд, бүтээгдэхүүний нөөцтэй уялдуулан боловсруулах үйлдвэрийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх замаар хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүний экспортын хувь хэмжээг бууруулан нэмүү өртөг шингэсэн эцсийн бүтээгдэхүүний экспортыг нэмэгдүүлнэ” – гэж тусгагдсан ба энэ ажлын 3.5.4-т “Адууны дайвар түүхий эдийг экспортлох, импортлох үеийн хорио цээр, мал эмнэлэг, ариун цэврийн шаардлагын тухай протоколыг Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улстай байгуулах” ажил батлагдсан. Уг ажил нь шууд утгаараа эрүүл мэндийн салбарын үйл ажиллагааны чиглэл бус ч Адууны дайвар түүхий эдийг экспортлох, импортлох үеийн ариун цэврийн шаардлагын талаарх стандарт, журмыг хэрэгжүүлэх, эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх нь чухал юм. Хот, хөдөөгийн сэргэлт хэсгийн 4.4.1-т “Тэжээлийн ургамал, эмийн ургамал тариалах, хүлэмжийн аж ахуй эрхлэх, загас үржүүлэх үйл ажиллагаа эрхлэгчдийг бодлогоор дэмжих” гэж тусгагдсан ба эрүүл мэндийн салбар нь энэ чиглэлээр өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд уламжлалт эмийн үйлдвэрүүдийг дэмжих чиглэлээр авч хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагааг тайлагнасан болно.

Тав. Зөвлөмж

- Шинэ сэргэлтийн бодлого нь батлагдахдаа 10 хүртэлх жилийн хугацаанд хэрэгжих дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөр тул эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг дунд-урт хугацаанд төлөвлөх
- Сумдын эрүүл мэндийн төвийн ариун цэврийн байгууламж шинэчлэх ажлыг эрчимжүүлэх
- “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тарьж суулгасан мод бутыг арчлан хамгаалах, ургуулах
- Шинээр баригдах эмнэлгийн барилга байгууламжид нүүрстөрөгчийн хийн ялгарал багатай технологи нэвтрүүлж эхлэх
- Эмнэлгийн хог хаягдлын менежментийг сайжруулах чиглэлээр төсөлд хамрагдаагүй орон нутгийн эмнэлгүүдийн хог хаягдлын барилга байгууламж, тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх
- Мэргэжлийн холбоонд эрхээ шилжүүлэн хийлгэх боломжтой төрийн чиг үүргийн талаарх судалгааг гаргасан ба уг үйл ажиллагааг үе шаттайгаар хэрэгжүүлж эхлэх

- Тусгай зөвшөөрлийн цахим нэгдсэн санг бүрдүүлж, баяжуулж, үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх

Эрүүл мэндийн яам
Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар

2022-11-25

**“ШИНЭ СЭРГЭЛТИЙН БОДЛОГО”-ЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
ЭХНИЙ ҮЕ ШАТНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРТ ТУСГАГДСАН
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХЭРЭГЖИЛТИЙН ЯВЦЫН ҮНЭЛГЭЭ
(ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАР)**

2022-11-25

Д/д	“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-д туссан		Эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа			Үнэлгээ
	Үйл ажиллагаа	Хүрэх үр дүн	Үйл ажиллагаа	2022 онд хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	
НЭГ. БООМТЫН СЭРГЭЛТ						
Зорилт 1.1.Боомтуудын хатуу, зөөлөн дэд бүтцийг хөгжүүлэн ачаа болон зорчигч нэвтрүүлэх хүчин чадлыг дээшлүүлж, экспортыг нэмэгдүүлнэ.						
1.1.5	Боомтуудын үндсэн байгууламж /эрчим хүч, дулаан, усан хангамж, ариутгах татуурга, интернэтийн сүлжээ, гаалийн лаборатори, зорчигч болон ачаа тээврийн терминал/-ийг өргөтгөн шинэчилж, зорчигч аялах, албан хаагчдын ажиллах ая тухтай орчныг бүрдүүлэх	Зорчигч болон ачаа нэвтрүүлэх хүчин чадал 3 дахин нэмэгдсэн байна.	Шаардлагатай боомтуудад байгалийн голомтот халдварын болон КОВИД-19 халдварын лаборатори байгуулах, үйл ажиллагааг хангах	Шаардлагатай боомтуудад байгалийн голомтот халдварын болон КОВИД-19 халдварын лаборатори байгуулах ажлыг эхлүүлж, санхүүжилт, удирдлага зохион байгуулалтаар хангасан байна.	<ul style="list-style-type: none"> - Өмнөговь аймгийн Гашуунсухайт боомтод Молекул биологийн суурин лаборатори (КОВИД-19-ын нуклейн хүчил ялгах PCR)-ийг шинээр байгуулж ашиглалтад оруулсан. Тус лаборатори нь өдөрт дунджаар 800 орчим хүнд шинжилгээ хийх хүчин чадалтай. - Шуурхай удирдлагын нэгжгүй 13 аймагт нэгж байгуулах, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангах чиглэлээр ДЭМБ-ын Монгол Улс дахь суурин төлөөлөгчийн газартай хамтран ажиллаж, 7 нэр төрлийн 500 орчим сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийгдсэн. - Дархан-Уул, Дорноговь, Дорнод аймагт Зоонозын өвчин судлалын төв байгуулах, Баян-Өлгий аймгийн Цагааннуур, Дорнод аймгийн Хавирга, Увс аймгийн Боршоо, Сэлэнгэ аймгийн Алтанбулаг, Дорноговь аймгийн Замын-Үүд, Ханги, Өмнөговь аймгийн Гашуунсухайт, Шивээхүрэн, Сүхбаатар аймгийн Бичигт хилийн боомтод тандалтын нэгж байгуулах үндэслэл, танилцуулга, санхүүжилтийн тооцоог хийсэн. “Орон нутагт зоонозын өвчин судлалын төв, Хилийн боомтод тандалтын нэгж байгуулах тухай” Засгийн газрын тогтоолын төсөл, танилцуулга, шаардагдах төсвийн тооцооллыг 2022 оны 09 дүгээр сарын 09-ний өдөр ЭМЯ-ны Удирдлагын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж, дэмжигдсэн ба холбогдох яамдаас санал авсан боловч тус арга хэмжээ нь Эрүүл мэндийн сайдын багцын 2023 оны төсөвт батлагдаагүй тул 	50

Д/д	“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-д туссан		Эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа			Үнэлгээ
	Үйл ажиллагаа	Хүрэх үр дүн	Үйл ажиллагаа	2022 онд хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	
					буцаагдсан. Улмаар 2024 онд Дархан-Уул, Дорнод, Дорноговь, Төв аймагт 33 орон тоо бүхий “Зоонозын өвчин судлалын төв” болон хилийн 12 боомтод 8 орон тоо бүхий “Тандалтын нэгж”-ийг тус тус байгуулж, Ховд, Увс, Өмнөговь, Дундговь, Архангай аймгийн “Зоонозын өвчин судлалын төв”-д барилга, байгууламж барихад шаардагдах урсгал болон хөрөнгө оруулалтын зардлыг шийдвэрлэх тогтоолын төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр 2022 оны 11 дүгээр сарын 08-ны өдрийн 1А/5053 дугаар албан бичгээр ЗГХЭГ-т хүргүүлээд байна.	
ГУРАВ. АЖ ҮЙЛДВЭРЖИЛТИЙН СЭРГЭЛТ						
Зорилт 3.5. Хөдөө аж ахуйн түүхий эд, бүтээгдэхүүний нөөцтэй уялдуулан боловсруулах үйлдвэрийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх замаар хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүний экспортын хувь хэмжээг бууруулан нэмүү өртөг шингэсэн эцсийн бүтээгдэхүүний экспортыг нэмэгдүүлнэ.						
3.5.4	Адууны дайвар түүхий эдийг экспортлох, үеийн хорио цээр, мал эмнэлэг, ариун цэврийн шаардлагын тухай протоколыг Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улстай байгуулах	Малын гаралтай экспортын бүтээгдэхүүн ий нэр төрөл, тоо хэмжээ нэмэгдсэн байна.	Хүнсний аюулгүй байдлын стандарт шинэчлэх	Хүнсний аюулгүй байдлын стандарт шинэчлэгдсэн байна	Монгол Улсын Шадар сайдын 2022 оны 30 дугаар тушаалаар “MNS 6648:2016, Хүнсний бүтээгдэхүүний сав боодлын шошгололтод тавих шаардлага стандартад нэмэлт өөрчлөлт оруулах” ажлын хэсгийг баталсан. Тушаалын дагуу Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны “Хүнсний сав, боодлын нүүрэн хэсэгт шим тэжээлийн мэдээлэл байршуулах” зааврыг шинэчлэн боловсруулж, төсөлд санал авахаар ХХААХҮЯ, МХЕГ, ШУТИС, СХЗГ, ШӨХТГ, МХХ зэрэг 6 газарт 2/2018 дугаар албан бичиг хүргүүлж ирүүлсэн саналыг нэгтгэж танилцуулсан ч уулзалтын шийдвэрээр манай орны хувьд хүнсний бүтээгдэхүүний нүүрэн хэсэгт шим тэжээлийн мэдээллийг заавал байршуулан мөрдүүлэх нөхцөл бүрдээгүй, хууль эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох нь зүйтэй гэж үзсэн тул хойшлуулахаар шийдвэрлэсэн. Мөн “Хүнсний сав боодлын шошгололтод тавих шаардлага” MNS 6648:2016 стандартад нэмэлт өөрчлөлт оруулах ажлын хүрээнд Стандарт хэмжил зүйн газартай хамтран ажиллаж, Хүнсний стандартын техникийн хорооны хурлаар тус стандартад тусгагдсан хүнсний бүтээгдэхүүний шим тэжээлийн	50

Д/д	“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-д туссан		Эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа			Үнэлгээ
	Үйл ажиллагаа	Хүрэх үр дүн	Үйл ажиллагаа	2022 онд хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	
					мэдээллийг шошгонд байршуулж болно гэснийг заавал байршуулах болгож өөрчлөх асуудлыг хэлэлцэж олонхийн саналаар дэмжигдээгүй тул хойшлогдсон.	
Зорилт 3.6.Шинжлэх ухаанд суурилсан өндөр технологи, блокчейн, хиймэл оюун ухааны ололтыг нэвтрүүлж, дижитал эдийн засгийн чиг хандлагад нийцсэн аж үйлдвэржилтийг хөгжүүлнэ.						
3.6.1	Инновац, Аж үйлдвэрийн IV хувьсгал, хиймэл оюун, блокчейн зэрэг технологийн хөгжилд түшиглэсэн шинжлэх ухааны салбарыг хөгжүүлэх хүний нөөцийг бүрдүүлэх	Мэдээллийн технологийн салбарын бүтээгдэхүүн ий экспорт нэмэгдсэн байна.	Эрүүл мэндийн салбарт програм хангамж үйлдвэрлэгч аж ахуй нэгжүүд мэдээлэл солилцооны платформд өгөгдлийн боловсруулах	Мэдээлэл солилцооны платформд өгөгдлийн солилцох боломж бүрдсэн байна.	Дэлхийн банкны санхүүжилттэй “Цахим эрүүл мэнд” төслийн хүрээнд мэдээлэл солилцооны платформд өгөгдөл солилцох стандартыг боловсруулсан. Ингэснээр өгөгдөл солилцооны платформ НIEP-д эрүүл мэндийн бүх байгууллага дээрх стандартыг мөрдөж хоорондоо холбогдон ажиллаж мэдээлэл солилцох боломж бүрдсэн.	100
ДӨРӨВ.ХОТ, ХӨДӨӨГИЙН СЭРГЭЛТ						
Зорилт 4.3.Аймгийн төвүүдийг бие даасан хот болгон хөгжүүлж, орон нутаг төсвийн орлогоо бие даан бүрдүүлэх санхүү, эдийн засгийн боломжийг бүрдүүлнэ.						
4.3.2	Сумдын инженерийн дэд бүтцийн хангамжийн ашиглалт, үйлчилгээг нэгдсэн байдлаар зохион байгуулж, хэрэглэгчдэд иж бүрэн, чирэгдэлгүй	Хэрэглэгчдийг г нийтийн аж ахуйн иж бүрэн үйлчилгээгээр хангасан байна.	Сумдын эрүүл мэндийн төвийн ариун цэврийн байгууламж шинэчлэх	Сумын эрүүл мэндийн төвийн ариун цэврийн байгууламжийн зураг төслийн боловсруулсан	Улсын хэмжээнд 330 сумын эрүүл мэндийн төвүүдийн ариун цэврийн байгууламжийн судалгааг бүрэн гаргаж дууссан. Сумын эрүүл мэндийн төвийн ариун цэврийн байгууламжийн зураг төслийн даалгаврыг боловсруулан, нэг маягийн зураг төсөл хийхээр боловсруулж дууссан. Төслийг хэрэгжүүлэх худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулахаар тендерийн баримт бичиг боловсруулалтын шатанд явж байна.	70

Д/д	“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-д туссан		Эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа			Үнэлгээ
	Үйл ажиллагаа	Хүрэх үр дүн	Үйл ажиллагаа	2022 онд хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	
	үйлчилгээг үзүүлэх			байна		
Зорилт 4.4.Эдийн засгийн бүсчилсэн хөгжлийн бодлогод тулгуурлан мал аж ахуй, газар тариалангийн үйлдвэрлэлийн тогтвортой өсөлтийг дэмжиж, хүнсний дотоодын хэрэгцээг ханган, экспортын хувь хэмжээг нэмэгдүүлнэ.						
4.4.1	Тэжээлийн ургамал, эмийн ургамал тариалах, хүлэмжийн аж ахуй эрхлэх, загас үйл ажиллагаа эрхлэгчдийг бодлогоор дэмжих	3500 га-аар жимсний талбайг нэмэгдүүлж, 450 байршилд агро ойн аж ахуйг хөгжүүлж, 120 га талбайд тариалангийн талбайн хамгаалалтын зурвас байгуулсан байна.	Эмийн ургамлын тариалалтыг дэмжих	Эмийн ургамлыг тариалахад дэмжлэг үзүүлж хамтран ажилласан байна.	Уламжлалт эмийн 7 үйлдвэр нийт 74.9 га талбайд давхардсан тоогоор 98 төрлийн эмийн ургамлыг тарималжуулж, жилд дунджаар 6 тонн орчим эмийн түүхий эдийг хурааж авч байна. Цаашид 23 төрлийн эмийн ургамлыг тарималжуулах бэлтгэл ажлыг хангаад байна. Мөн уламжлалт эмийн үйлдвэрээс гадна Монос фарм ХХК, Тавин-Ус ХХК нийт 120 гаруй га талбайд 8 төрлийн эмийн ургамлын масс тариалалт хийж байна. Түүнчлэн үндэсний уламжлалт эмийн үйлдвэрүүдийг дэмжих зорилгоор судалгаа авч 4 үйлдвэрийн хүсэлтийг Монгол банкнаас хэрэгжүүлж байгаа Репо санхүүжилтийн зээлд хамруулах хүсэлтийг ЭМЯ-наас албан ёсоор хүргүүлээд байна.	100
ТАВ.НОГООН ХӨГЖЛИЙН СЭРГЭЛТ						
Зорилт 5.1.Уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулахад дорвитой хувь нэмэр оруулах зорилгоор “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөнийг үр дүнтэй өрнүүлж, иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг дэмжих хууль, эрх зүйн орчныг бүрдүүлнэ.						
5.1.1	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод тарьж, арчилж ургуулах ажлыг нарийвчилсан стратеги,	Шинээр тарьж, арчилж ургуулсан мод, ойгоор бүрхэгдсэн талбайн хэмжээ	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөнд Эрүүл мэндийн байгууллагуудын оролцоо	Шинээр тарьж, арчилж ургуулсан мод,бут	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд Эрүүл мэндийн яам болон харьяа байгууллагуудын төлөөлөл Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнд 500 мод, Налайх дүүргийн "Цэцэрлэгт хүрээлэнд" 80 гаруй шинэс модыг тарьж суулгасан.	100

Д/д	“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-д туссан		Эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа			Үнэлгээ
	Үйл ажиллагаа	Хүрэх үр дүн	Үйл ажиллагаа	2022 онд хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	
	төлөвлөгөөний хүрээнд үр дүнтэй хэрэгжүүлэх	нэмэгдсэн байна.				
Зорилт 5.2.Усны нөөцийг хамгаалж, хүн амыг баталгаат ундны усаар хангах, бэлчээрийг усжуулах, говийн бүс нутгийн усан хангамжийг нэмэгдүүлэх, саарал усыг дахин ашиглах, хиймэл нуур, хөв цөөрөм байгуулж, ширгэсэн гол горхи, булаг, шандыг нөхөн сэргээнэ.						
5.2.1	Усны нөөцийг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах бодлого хэрэгжүүлж, хүн амыг эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ундны усаар хангаж, үйлдвэрлэл, хөдөө аж ахуйн ус хангамжийг сайжруулж, нөөцийн хуримтлал бий болгох	Хамгаалалта д авсан гол мөрний урсац бүрэлдэх эх, ус хангамжийн эх үүсвэрийн болон томоохон голуудад барьсан усан сангийн тоог нэмэгдүүлж, эрүүл ахуй, стандартын шаардлага хангасан ундны усаар хангагдсан хүн амын эзлэх хувийг нэмэгдүүлсэн байна.	Ундны ус, ариун цэврийн байгууламжтай холбоотой эрх зүйн баримт бичигийг боловсронгуй болгох	Ундны ус, ариун цэврийн байгууламжийн аюулгүй байдлын төлөвлөгөө боловсруулах	Ундны ус, ариун цэврийн байгууламжийн аюулгүй байдлын төлөвлөгөөг боловсруулж, улсын хэмжээнд хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд 2022 онд Орхон аймгийн Жаргалант сум, Архангай аймгийн Эрдэнэмандал, Тариат, Өндөр-Улаан сум зэрэг 4 газрын ундны усны аюулгүй байдлыг төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хөндлөнгийн аудит, ус хангамжийн тогтолцоонд эрсдэлийн үнэлгээ хийж, төлөвлөгөөний төслийг боловсруулан ус хангагч байгууллагын ажилчдад талбарын дадлага ажил зохион байгуулан ажилласан.	50
5.2.2	Нийгмийн үйлчилгээний зориулалттай барилга	Нийгмийн үйлчилгээний зориулалттай барилга	Эрүүл мэндийн байгууллагын барилга		Эрүүл мэндийн салбарт АХБ-ны дэмжлэгтэй “Эмзэг бүлгийн хүн амын эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр” төсөл хэрэгжиж байна. Энэ төслөөр Улаанбаатар хотын Хан-Уул, Чингэлтэй	30

Д/д	“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-д туссан		Эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа			Үнэлгээ
	Үйл ажиллагаа	Хүрэх үр дүн	Үйл ажиллагаа	2022 онд хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	
	байгууламжийг барихад эрчим хүчний хэмнэлттэй, саарал усыг дахин ашиглах технологийн шаардлагыг хангах	байгууламжийг ногоон технологийн дагуу барьж, урсгал зардлыг бууруулсан байна.	байгууламжийг ногоон технологийн дагуу барих	Эмнэлгийн барилга байгууламжид нүүрстөрөгчийн хийн ялгарал багатай технологи нэвтрүүлж эхлэх	дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, Увс, Ховд аймгийн нэгдсэн эмнэлэг, 10 өрхийн эрүүл мэндийн төв (Баянзүрх дүүргийн 2, Сонгинохайрхан дүүргийн 1, Чингэлтэй дүүргийн 2, Хан-Уул дүүргийн 3, Баянгол дүүргийн 2), 6 сумын эрүүл мэндийн төв (Архангайн Эрдэнэмандал, Булганы Дашинчилэн, Дорноговийн Эрдэнэ, Хөвсгөлийн Тариалан Ринчинлхүмбэ, Өвөрхангайн Баян-Өндөр), Үндэсний түргэн тусламжийн төвийн барилгын ажил 2019-2029 онд хийгдэнэ. Эдгээр барилгуудыг барихад “нүүрстөрөгчийн хийн ялгарал багатай технологи” (LCT–Low carbon technology) нэвтрүүлэх бөгөөд энэ чиглэлээр Японы “Azusa Sekkei” компанитай зөвлөх үйлчилгээний гэрээ байгуулан ажиллаж байна. Azusa Sekkei ХХК нь 2022 оны 6 дугаар сард ХУД-ийн Нэгдсэн эмнэлэгт, 10 дугаар сард ХУД-ийн 14-р хорооны ӨЭМТөвийн газар дээр ажиллаж, барилгын иж бүрэн зураг төсөлтэй танилцан LCT барихтай холбоотой ажлын зураг, техникийн тодорхойлолтыг боловсруулан зурган дээр техникийн шаардлагуудыг сайжруулж, тендерийн баримт бичигт тусгах шаардлагуудыг эцэслээд байна.	
Зорилт 5.3.Байгальд ээлтэй дэвшилтэт технологи бүхий хог хаягдлыг дахин боловсруулах үйлдвэрүүдийг аймаг, нийслэлд бүсчлэн байгуулна.						
5.3.1	Нийслэл хот болон аймгийн төвүүдэд хог хаягдлыг ангилан ялгах, эх үүсвэр дээр нь бууруулах, дахин боловсруулж, эдийн засгийн эргэлтэд оруулах үйл ажиллагааг дэмжиж, хог боловсруулах үйлдвэрийг барьж	Хог хаягдлын дахин боловсруулалтын хэмжээг 27 хувьд хүргэсэн байна.	Эмнэлгийн хог хаягдлын менежментийг сайжруулах	Орон нутагт эмнэлгийн хог хаягдлын барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж шинэчлэгдсэн	Орон нутагт 8 аймгийн (Дархан-Уул, Булган, Орхон, Сэлэнгэ, Өмнөговь, Дорноговь, Хэнтий, Увс) эмнэлгийн хог хаягдлын 521,3 м2 талбай бүхий барилгын ажлыг нийтдээ 1,2 тэрбум төгрөгөөр хийж гүйцэтгэн, 2019-2020 онд байнгын ашиглалтанд оруулсан бөгөөд энэ жишгээр үлдсэн аймгуудад эмнэлгийн хог хаягдлын менежментийг сайжруулахаар ажиллаж байна.	70

Д/д	“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-д туссан		Эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа			Үнэлгээ
	Үйл ажиллагаа	Хүрэх үр дүн	Үйл ажиллагаа	2022 онд хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	
	байгуулах			байна.		
Зорилт 5.4.Эдийн засаг, аж үйлдвэржилтийн сэргэлтийн бодлогыг хэрэгжүүлэхдээ байгаль хамгаалах үндэсний уламжлалт ёс заншлыг хадгалж, дэлхийн хөгжлийн чиг хандлагад нийцүүлэн ногоон хөгжлийн жишиг загварыг тодорхойлно.						
5.4.1	Хүрээлэн байгаа орчны аюулгүй байдлыг хангах, хүн амын эрүүл, аюулгүй амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилгоор байгаль орчны хяналт, шинжилгээ, үнэлгээг боловсронгуй болгон хэрэгжүүлэх	Байгаль орчны хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ сайжирсан байна.	Хүний эрүүл мэндэд нөлөөлөх сөрөг нөлөөллийн тандалт судалгаа	Хүний эрүүл мэндэд нөлөөлөх нөлөөллийн үнэлгээний журам шинэчлэгдсэн байна.	2022 оны 04 дүгээр сард ГССҮТ, ХСҮТ, ЭХЭМҮТ, ЗӨСҮТ, НЭМҮТ зэрэг байгууллагын төлөөлөл оролцсон Эрүүл мэндийн нөлөөллийн үнэлгээний үйл ажиллагааны явц, хяналт, үр дүн, тайланд дүгнэлт өгөх үүрэг бүхий зөвлөлийн Анхдугаар хуралдааныг зохион байгуулсан. Зөвлөлийн хуралд Эрүүл мэндийн нөлөөллийн үнэлгээний хууль эрх зүйн орчин, Эрүүл мэндийн салбар хийгдсэн нөлөөллийн үнэлгээний танилцуулга, тулгамдаж буй асуудлыг хэлэлцсэн. Уг хурлаар Эрүүл мэндийн нөлөөллийн үнэлгээний журам батлах тухай Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн А/539 дүгээр тушаалыг шинэчлэн боловсруулах шийдвэр гарснаар шинэчилсэн журмын төслийг боловсруулсан ба санал авч, батлуулахаар ажиллаж байна.	30
ЗУРГАА.ТӨРИЙН БҮТЭЭМЖИЙН СЭРГЭЛТ						
Зорилт 6.1.Төрөөс үзүүлэх үйлчилгээг цахимжуулж, төрийн хүнд суртлыг бууруулна.						
6.1.1	“Цахим үндэстэн” болох арга хэмжээг эрчимжүүлж, нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийг боловсронгуй болгож, цаасан суурьтай үйл ажиллагааг багасган цахим харилцаанд	2020 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдөр нээлтээ хийсэн төрийн үйлчилгээний нэгдсэн систем болох “E-Mongolia”-д	Эрүүл мэндийн үйлчилгээг цахимжуулж, “E-Mongolia”-д нэвтрүүлэх	Эрүүл мэндийн үйлчилгээг цахимжуулж, “E-Mongolia” цахим системээр үйлчилгээ	E-Mongolia-г ашиглан эмнэлгийн цаг захиалах боломжийг бүрдүүлж Эрүүл мэндийн яамны харьяа төрөлжсөн мэргэшлийн төвүүд болон нийслэлийн 9 дүүргийн эмнэлгийн цагийг цахимаар захиалж байна. Мөн төрийн үйлчилгээний E-Mongolia цахим системийг ашиглан шинжилгээний хариу, эмнэлгийн магадалгаа, цусны бүлгийн мэдээлэл, эрүүл мэндийн даатгалын төлөлт шалгах, эмнэлгийн цаг захиалах, цаг цуцлах, вакциний гэрчилгээ авах, олон улсын аялалын гэрчилгээ авах, эрт илрүүлэх үзлэг, оношилгооны асуумж бөглөх, дүгнэлт авах зэрэг нийт 12 үйл ажиллагааг төрийн	100

Д/д	“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-д туссан		Эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа			Үнэлгээ
	Үйл ажиллагаа	Хүрэх үр дүн	Үйл ажиллагаа	2022 онд хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	
	шилжиж, нийтийн мэдээллийн системээс олж авах, солилцох боломжтой мэдээллийг иргэн, хуулийн этгээдээс шаардахгүй байх нөхцөлийг хангаж, цахимаар үзүүлэх төрийн үйлчилгээний хүртээмж, тоог нэмэгдүүлж, иргэнийг цахим гарын үсгээр хангах ажлыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх	нэвтрүүлсэн төрийн 57 байгууллагын 563 үйлчилгээг 1000-д хүргэн нэмэгдүүлж, цахим гэрээ хэлцлийг байгуулах нөхцөл бүрдэж, иргэд цаг хугацаа, орон зайнаас үл хамаарч төрийн үйлчилгээг шуурхай авах нөхцөл бүрдсэн байна.		үзүүлэх	байгууллагууд хооронд мэдээлэл солилцон нэг системээр үзүүлж байна. Тус үйлчилгээ нэвтэрснээр давхардсан тоогоор 3,759,340 удаагийн эрүүл мэндийн үйлчилгээг иргэд цахимаар аваад байна.	
Зорилт 6.2.Засгийн газрын бүтэц, зохион байгуулалтад цогц шинжилгээ хийж, үнэлэлт, дүгнэлт өгч, оновчтой бүтцийг тогтоон, төрийн зарим чиг үүргийг хувийн хэвшил, мэргэжлийн холбоодод шилжүүлнэ.						
6.2.1	Мэргэжлийн холбоонд эрхээ шилжүүлэн хийлгэх боломжтой төрийн чиг үүргийн талаарх судалгааг салбар бүрээр гаргаж, шилжүүлэх ажлыг үе шаттайгаар эхлүүлэх	Төрийн зарим чиг үүргийг хувийн хэвшил, мэргэжлийн холбоонд шилжүүлж, төр-хувийн хэвшлийн түншлэлийг өргөжүүлэх,	Мэргэжлийн холбоонд эрхээ шилжүүлэн хийлгэх боломжтой төрийн чиг үүргийн талаарх судалгааг гаргах,	Мэргэжлийн холбоонд эрхээ шилжүүлэн хийлгэх боломжтой төрийн чиг үүргийн талаарх судалгааг	Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанарт хөндлөнгийн хяналт хийх болон Эрүүл мэндийн байгууллагад магадлан итгэмжлэл олгох үйл ажиллагааг зохион байгуулах чиг үүргийг Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 22.6 дахь заалтад нэмэлт, өөрчлөлт оруулснаар Мэргэжлийн нийгэмлэг, холбоод, төрийн бус байгууллагаар гүйцэтгүүлэх нөхцлийг бүрдүүлэхээр судалгаа гаргаж ЗГХЭГ-т 2022 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдрийн 1а/4559 тоотой хүргүүлсэн.	30

Д/д	“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-д туссан		Эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа			Үнэлгээ
	Үйл ажиллагаа	Хүрэх үр дүн	Үйл ажиллагаа	2022 онд хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	
		төрийн албыг цомхон, чадварлаг болгох боломжийг нэмэгдүүлсэн байна.	шилжүүлэх	гаргаж, хэрэгжүүлж эхэлсэн байна.		
Зорилт 6.3.Төрийн хяналт, шалгалтын давхардсан тогтолцоог цэгцэлж, төлөвлөгөөт шалгалтыг түр хугацаанд зогсоож, төрийн байгууллагаас шаарддаг тусгай зөвшөөрөл, техникийн нөхцөлийн тоог бууруулна.						
6.3.1	Төрийн үйл ажиллагааг ил тод, шуурхай болгох, төрийн хүнд суртлыг арилгах, бизнес эрхлэгчдийг дэмжих тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрлийн тоог 2 дахин цөөрүүлж, цахимаар олгох, сунгах боломжийг бүрдүүлэх	Хуулиар хориглосон, эсхүл зөвшөөрөл шаардахаас бусад төрлийн үйл ажиллагааг хүн, хуулийн этгээд хууль тогтоомжид нийцүүлэн чөлөөтэй эрхлэх боломжтой болсон байна.	Эрүүл мэндийн чиглэлийн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийг хялбаршуулах	Эрүүл мэндийн чиглэлийн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийг цахимжуулсан байна	Эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох, сунгах үйл ажиллагааг цахимжуулах, ил тод, шуурхай болгох, хүнд суртлыг арилгах, бизнес эрхлэгчдийг дэмжих зорилгоор “АКСИС СИСТЕМС” ХХК-тай хамтарч программ хангамжийг хөгжүүлэн 2022.04.01-ний өдрөөс https://tzmoh.gov.mn/ цахим хуудсаар Эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл шинээр хүсэх, эрх сэргээх, хугацаа сунгах, хаягийн өөрчлөлт, нэмэлт чиглэл хүссэн хүсэлтийг цахимаар хүлээн авч шийдвэрлэж байна.	100
6.3.2	Дуудлага худалдаа, сонгон шалгаруулалт, мэргэжлийн шалгалтын үндсэн дээр болон газар,	Бизнес эрхлэх таатай орчин бүрдсэн байна.	Эрүүл мэндийн чиглэлийн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөл		2022.04.01-ний өдрөөс https://tzmoh.gov.mn/ цахим хуудсаар Эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл шинээр хүсэх, эрх сэргээх, хугацаа сунгах, хаягийн өөрчлөлт, нэмэлт чиглэл хүссэн хүсэлтийг цахимаар хүлээн авч шийдвэрлэж байна. Мөн Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай	100

Д/д	“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-д туссан		Эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа			Үнэлгээ
	Үйл ажиллагаа	Хүрэх үр дүн	Үйл ажиллагаа	2022 онд хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	
	ашигт малтмал, газрын тос, тэсрэх бодис, тэсэлгээ, банк, санхүү, гааль, үндэсний төлбөрийн систем, хэвлэл мэдээлэл, цөмийн энерги, харилцаа холбоо, тамхи, согтууруулах ундааны үйлдвэрлэл, төлбөрт таавар, бооцоот тоглоом, эд мөнгөний хонжворт сугалааны үйл ажиллагаа эрхлэхээс бусад тусгай зөвшөөрлийг шуурхай олгох нөхцөлийг бүрдүүлж, тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч өмнө нь тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагыг зөрчиж байгаагүй бол тусгай зөвшөөрлийн хугацааг иргэн, хуулийн этгээдийн хүсэлтээр эрх бүхий байгууллага анх олгосон нөхцөл, хугацаагаар			Эрүүл мэндийн чиглэлийн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийг хялбаршуулсан байна	хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3-д “Хэрэв хуульд өөрөөр заагаагүй, энэ хуулийн 13.1-д заасан нөхцөл байдал илрээгүй тохиолдолд зөвхөн зөвшөөрөл эзэмшигчийн өргөдлийг үндэслэн 3 хоногийн дотор тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгана”, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.17.1-д “Тусгай зөвшөөрөл олгосон хугацаанд тухайн байгууллагын үйл ажиллагаанд явцын хяналт, шалгалт хийсэн эрх бүхий мэргэжлийн хяналтын байгууллагын дүгнэлт”, 19.18-д “Тусгай зөвшөөрлийг тухайн байгууллагад анх удаа олгож байгаа бол гурав, сунгаж байгаа бол таван жилийн хугацаагаар олгоно” гэсэн заалтуудыг тус тус үндэслэн Эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн комиссын даргын шийдвэрээр 55 тусгай зөвшөөрлийн хугацааг 5 жилээр сунгаж шуурхай шийдвэрлэсэн байна.	

Д/д	“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-д туссан		Эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа			Үнэлгээ
	Үйл ажиллагаа	Хүрэх үр дүн	Үйл ажиллагаа	2022 онд хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	
	шуурхай сунгах					
6.3.3	Тусгай зөвшөөрлийн цахим нэгдсэн санг бүрдүүлж, нээлттэй байлгах	Бизнес эрхлэх таатай орчин бүрдэж, ил тод, нээлттэй байдал нэмэгдсэн байна.	Эрүүл мэндийн чиглэлийн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөл	Эрүүл мэндийн чиглэлийн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн сан бүрдүүлсэн байна.	Эрүүл мэндийн чиглэлээр мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн програмыг хөгжүүлснээр Эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагад тусгай зөвшөөрөл олгох, сунгах, нэр өөрчлөх, нэмэлт өөрчлөлт оруулах хүсэлтийг 2022 оны 4 дүгээр сараас эхлэн цахимаар хүлээн авч байна. Тусгай зөвшөөрлийн цахим нэгдсэн санг бүрдүүлж, нээлттэй байлгах ажлын хүрээнд тусгай зөвшөөрөлтэй нийт 6013 байгууллагын мэдээллийн санг тус программ хангамжид шилжүүлэн, мэдээллийг баяжуулж, үйл ажиллагаандаа ашиглаж байна.	90
Зорилт 6.4.Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүдийн үр ашиг, засаглалыг сайжруулж, олон нийтийн шууд хяналтад оруулах ажлыг зохион байгуулна.						
6.4.1	Улаанбаатар хотоос бусад орон нутагт ажиллах төрийн албан хаагч Төрийн албаны тухай хуульд заасан ажилласан жилийг тогтоосон тусгай шаардлагын 50 хувийг хангасан бол хугацаанаас өмнө шатлан дэвшүүлэх	Төвлөрлийг сааруулах, ажиллах хүчний эрэлтийг хангасан байна.	Эрүүл мэндийн салбарын боловсон хүчний орон нутаг руу шилжилт, дэмжлэг, үзүүлэх	Эрүүл мэндийн салбарын боловсон хүчний орон нутаг руу шилжилт, дэмжлэг, үзүүлэх байна.	Орон нутагт ажиллаж байгаа төрийн захиргааны албан хаагчдыг дэмжих, ажлын байранд тогтвортой ажиллуулах үүднээс аймгийн болон алслагдсан дүүргийн Эрүүл мэндийн даатгалын хэлтсийн даргын албан тушаалын ангилал, зэрэглэлд нэмэлт өөрчлөлт оруулж Төрийн албаны зөвлөлийн 2022 оны 69 дүгээр тогтоолоор аймгийн Эрүүл мэндийн даатгалын хэлтсийн даргын албан тушаалын ангилал, зэрэглэлийг төрийн захиргааны дэс түшмэлийн албан тушаал (ТЗ-7 ангилал, зэрэглэл)-аас ахлах түшмэлийн ангилал, зэрэглэл (ТЗ-10)-д шилжүүлсэн. Төрийн албаны зөвлөлийн ЭМЯ-ны дэргэдэх салбар зөвлөлөөс 2021-2022 онд Төрийн албаны тухай хуульд заасан ажилласан жилийг тогтоосон тусгай шаардлагын 50 хувийг хангасан албан хаагчдыг шатлан дэвшүүлэх зорилгоор 18 аймгийн Эрүүл мэндийн даатгалын хэлтсийн даргын сонгон шалгаруулалтын тусгай шалгалтыг зохион байгуулж, томилсон.	90

Д/д	“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-д туссан		Эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа			Үнэлгээ
	Үйл ажиллагаа	Хүрэх үр дүн	Үйл ажиллагаа	2022 онд хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	
6.4.2	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр байнгын хэрэгцээтэй бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах гэрээг үнэ болон бусад нөхцөлийг нийлүүлэгч, үйлчилгээ үзүүлэгчтэй тохирч 3 жилээр байгуулах зарчимд бүрэн шилжиж, тендерт оролцогчид тавигддаг шаардлагагүй хязгаарлалтыг халж, тендерийн үйл ажиллагааг ил тод, нээлттэй, шуурхай болгох	Тендерт оролцогчид тавигддаг шаардлагагүй хязгаарлалтыг халж, зарим төрлийн гэрээг шууд 3 жилээр байгуулах боломж бүрдсэнээр тендерийн үйл ажиллагаа хялбар, хүртээмжтэй болно.	Тендер, худалдан авалт, сонгон шалгаруулалтын хязгаарлалтыг багасгах	Цахим тендер зохион байгуулж, хуулийн хэрэгжилтийг хангасан байна.	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2022 онд шинээр хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн 195.2 тэрбум төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий 65 төсөл, арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны А/755 дугаар тушаалаар батлуулж Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим систем /www.tender.gov.mn/, Мөн Засгийн газрын 2021 оны 396 дугаар тогтоолын дагуу холбогдох газруудад эрхийг шилжүүлсэн бөгөөд 161.4 тэрбум төгрөгийн 36 барилга байгууламж, 16.9 тэрбум төгрөгийн 5 их засвар, 17.0 тэрбум төгрөгийн 24 тоног, төхөөрөмжийн төсөл, арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг tender.gov.mn буюу худалдан авах ажиллагааны цахим системээр 100 хувь зохион байгуулж, ил тод байдлыг хангах, тендер шалгаруулалтын үр дүнг олон нийтэд нээлттэй мэдээлэн ажиллаж байна. Төрийн худалдан авах ажиллагааны газрын Цахим дэлгүүрээс ерөнхий гэрээгээр худалдан авах эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нэр төрлийг 2022 онд шинээр 31 нэрийн эм, 7 нэрийн эмнэлгийн хэрэгслээр нэмэгдүүлсэн. Цахим дэлгүүрт 2022 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдрийн байдлаар 116 нэрийн эм, эмнэлгийн хэрэгсэл байршиж, төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагууд 38,4 тэрбум төгрөгийн худалдан авалт хийж, улсын төсвийн 9,9 тэрбум төгрөгийг хэмнэсэн байна.	100
Зорилт 6.5.Авлига, албан тушаалын гэмт хэрэгт оногдуулах ялын бодлогыг чангатгана.						
6.5.1	Авлига, албан тушаалын гэмт хэрэгт оногдуулах ялын бодлогыг чангатгах	Эрүүгийн хуулийн 22 дугаар бүлэг буюу Авлигын гэмт хэрэг бүлэгт хамаарах	Эрүүл мэндийн салбарт авилга, ашиг сонирхлын зөрчлийг бууруулах	Эрүүл мэндийн салбарт авилга, ашиг сонирхлын	ЭМЯ, түүний харьяа байгууллагын Авлигаас урьдчилан сэргийлэх, ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байх, соён гэгээрүүлэх ажлын хүрээнд ЭМЯ-ны “Авлигын эсрэг үйл ажиллагааны 2022 оны төлөвлөгөө”-г Төрийн нарийн бичгийн даргаар 2022.02.23-ны өдөр батлуулан хэрэгжилтийг ханган ажиллаж, тайланг Авлигатай тэмцэх газрын hutulbur.iaac.mn цахим хуудсанд тайлант хугацаанд байршуулан ажиллаж	70

Д/д	“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-д туссан		Эрүүл мэндийн салбараас хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа			Үнэлгээ
	Үйл ажиллагаа	Хүрэх үр дүн	Үйл ажиллагаа	2022 онд хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	
		эрүүгийн гэмт хэргийн ялын бодлогыг чангатгасан байна.	чиглэлд хийж байгаа ажил	зөрчлийг бууруулж, авлигын гэмт хэрэг буурсан байна.	байна. Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, гэмт хэрэгт оногдуулах ял шийтгэлийн талаар соён гэгээрүүлэх зорилгоор Эрүүл мэндийн яамны нийт албан хаагчдад Авлигатай тэмцэх газраас 2022 онд Авлигын эсрэг сургалтыг цахимаар 3 удаа, танхимаар 1 удаа орсон байна. Эрүүл мэндийн яамны харьяа эрүүл мэндийн байгууллага тус бүр Эрх бүхий албан тушаалтныг томилон ажиллуулж, өөрийн байгууллагадаа Авлигын эсрэг сургалтыг Авлигатай тэмцэх газартай хамтран зохион байгуулж хэвшсэн. Албан тушаалтныг ажилд томилохдоо ХАСУМ-ыг Авлигатай тэмцэх газраар хянуулж, дүгнэлтэд үндэслэн томилох ажлыг хэвшүүлсэн. Эрүүл мэндийн байгууллагын ТҮЭМ-6 болон түүнээс дээш ангилал зэрэглэлд ажиллаж байгаа удирдах албан тушаалтнуудыг ХАСХОМ мэдүүлж хэвшүүлсэн. Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд заасан хориглолт хязгаарлалтыг баримталж, мэдэгдэл тайлбар гаргах ажлыг хэвшүүлсэн.	
Дундаж						73,8

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД**

14210 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг,
Олимпийн гудамж 2, Засгийн газрын VIII байр,
Утас: 26-36-95, Факс: (976-11) 32-35-41
И-мэйл: letter@moh.gov.mn, http://moh.gov.mn

2022.11.25 № 1a/5300

танай _____-ны № _____-т

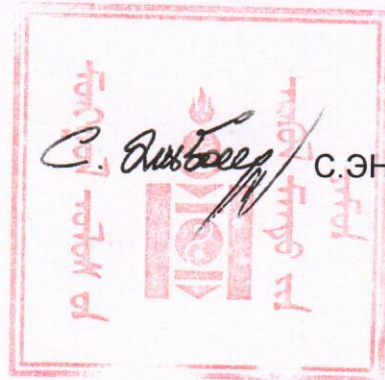
Хэрэгжилт хүргүүлэх тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 10 дугаар сарын 21-ний өдрийн 51 дүгээр тэмдэглэлийн дагуу “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын болон Шинэ сэргэлтийн бодлогын хэрэгжилтийн тайланг үүгээр хүргүүлж байна.

Хавсралт 1. “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хэрэгжилтийн тайлан

Хавсралт 2. Шинэ сэргэлтийн бодлогын хэрэгжилтийн тайлан

Хавсралт нийт 74 хуудас

С.ЭНХБОЛД

141424025